

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

7.9.2023

Dnro: EURA 2021/201690/09
02 01 01/2023/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Veto- ja pitovoimaa sotealalle osaamisen ennakkoinnilla ja kehittämisellä

Hakijan virallinen nimi

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

Hakemusnumero

201690

Saapumispäivämäärä

31.08.2023

Alkamispäivämäärä

01.10.2023

Päätymispäivämäärä

31.12.2025

Viranomainen

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Etelä-Savon ESR+ -hankehaku (1/2023)

Hakuilmoituksen tunnus

ESAELY-024

Käsittelijä

Pia Marjaana Pirskanen

Toimintalinja

4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erytystavoite

4.2. Uutta osaamista työelämään

Tukimuoto

Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Ryhmähankkeena, johon kuuluu tämän päähankkeen lisäksi muiden toteuttajien osahankkeita

Ryhmähanketunnus: R-00543

Ryhmähankkeen muut toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Y-tunnus
Etelä-Savon Koulutus Oy	Osahankkeen toteuttaja	2249317-6
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Osahankkeen toteuttaja	0207390-8
Etelä-Savon hyvinvointialue	Osahankkeen toteuttaja	3221315-8

Perustelee, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Hoito- ja hoiva-alan tulevaisuus Etelä-Savossa edellyttää kaikkien keskeisten toimijoiden yhteistä ponnistelua. Hankekokonaisuuden toteutukseen osallistuvat toisen asteen oppilaitokset ja ammattikorkeakoulu ovat Etelä-Savossa keskeisiä koulutusten tuottajia ja osaamisen uudistajia. Hyvinvointialue on maakunnan suurin hoito- ja hoiva-alan työnantaja.

Koko hankekokonaisuus perustuu edellä mainittujen toimijoiden yhteistyön ja yhteistoiminnan vahvistamiseen. Kehitettäviä toimintatapoja ja -malleja ei voida toteuttaa ilman jokaisen osapuolen vahvaa sitoutumista ja panosta.

Hankkeen toteuttaminen on osoitus toimijoiden yhteisestä tahtotilasta turvata hoito- ja hoiva-alan tulevaisuutta Etelä-Savossa.

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Hankkeen tavoitteena on vaikuttaa sote-alan henkilöstön saatavuuteen nyt ja tulevaisuudessa kehittämällä työvoimatarpeen ennakkointia, henkilöstön osaamista ja toimijoiden yhteistyötä Etelä-Savossa kohti ekosysteemimäistä toimintamallia. Tavoitteena on myös lisätä alueellista veto- ja pitovoimaa houkuttelevien koulutus- ja urapolkujen avulla.

Hankkeen taustalla on toimijoiden huoli hoiva- ja hoitoalan tulevaisuudesta Etelä-Savossa. Sote-alalla on Suomessa valtava työvoimapula, mikä yhdistettynä alan laskevaan houkuttelevuuteen on johtanut alan vakavaan tilanteeseen. Myös koulutukseen hakeutuminen on ollut laskussa jo useita vuosia.

Hankkeen toteutukseen osallistuvat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy (Xamk), Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa, Etelä-Savon Koulutus Oy (Esedu) ja Itä-Savon koulutuskuntayhtymä (Samiedu). Eri koulutuksenjärjestäjien ja hyvinvointialueen yhteistyöllä luodaan Etelä-Savoon hoito- ja hoiva-alan osaamisen kehittämisen kokonaisuus, osaamiskosysteemi, joka koostuu tarpeita vastaavasta koulustarjonnasta ja työelämälähtöisistä toteutustavoista, sote-alan koulutus- ja urapolkumallista sekä koulutus- ja osaamistarpeiden ennakkointi- ja yhteistyömallista, .

Hankkeen vaikutuksesta hyvinvointialueen osaamistarpeiden, henkilöstön osaamisen ja koulustarjonnan kohtaanto paranee. Hyvinvointialueen henkilöstön osaamistaso nousee ja se vastaa hyvinvointialueen osaamistarpeisiin. Koulutus- ja urapolut lisäävät alan vetovoimaa, koulutusten alueellista saavutettavuutta sekä osaavan työvoiman alueellista veto- ja pitovoimaa. Urapolut vaikuttavat myönteisesti työntekijöiden osaamiseen, urakehitykseen ja työhyvinvointiin. Pitkän aikavälin vaikutukset näkyvät tutkintokoulutukseen hakeutuvien positiivisena kehityksenä sekä koulutuksiin osallistuvan henkilöstön määränä. Etelä-Savon hyvinvointialue näyttäytyy kiinnostavana työnantajana ja sillä on positiivinen työnantajakuva.

Hanke on osa laajempaa Hoito- ja hoivatyön tulevaisuus –konsortiota, joka toimii kolmen maakunnan alueella (Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Keski-Suomi). Etelä-Savossa keskitytään erityisesti osaamiseen ja koulutukseen.

Hankkeen toimenpiteet

Haasteiden ollessa kaikille osatoteuttajille yhteisiä, myös tavoitteet saavutetaan kattavalla yhteistyöllä. Hankkeen painopiste on sotealan toimijoiden osaamisen ja koulutuspolkujen kehittämisessä (TP1). Hankkeen aikana tarkastellaan hyvinvointialueen eri ammattiryhmien tehtävien sisältöjä ja tehdään mahdollisia uusia tehtävämäärittelyjä ja -muotoiluja (TP2). Samalla pyritään tunnistamaan olemassa olevia osaamiskapeikkoja työtehtävätasolla (TP3). Tällä luodaan pohjaa työelämälähtöiselle koulutusten sisällön, toteutustapojen ja tarjonnan uudistamiselle. Tueksi kehitetään ja pilotoidaan vuorovaikutteinen ja systemaattinen lähestymistapa saatavilla olevan ennakkointitiedon analysointiin ja toiminnan suunnitteluun.

Työvoiman saatavuustilanne on niin haastava, että tarvitaan kaikki keskeiset toimijat yhteiseen keskusteluun, jotta eri toimijat voivat omalta osaltaan vaikuttaa osaajien riittävyyteen oikea-aikaisesti ja osaamisvajaita

ennakoiden. Ennakointi- ja yhteistyömallin kehittämisessä tavoitteena on työnantajan, koulutuksenjärjestäjien ja hallintoviranomaisten yhteisymmärryksen lisääminen alan koulutuksista ja kouluttautumismahdollisuuksista sekä erityisesti alan veto- ja pitovoiman lisääminen selkeiden koulutuspolkujen ja viestinnän avulla. Keskusteluun kutsutaan myös yksityisiä sote-palvelujen tuottajia.

TP1 TYÖELÄMÄLÄHTÖISET KOULUTUSPOLUT JA OSAAMISEN KEHITTÄMISEN MALLIT (koordinointivastuu XAMK)

- Kehitetään ja pilotoidaan työelämän tarpeita vastaavia täydennyskoulutuksia ja/tai uusia tutkinnon osia sekä uusia työelämälähtöisiä toteutustapoja. Koulutusorganisaatiot kehittävät ja pilotoivat koulutuksia, joilla tuetaan muutosta ja luodaan tulevaisuuden osaamista.
- Selvitetään maakunnan koulutusmahdollisuudet niin alalle tulo-, täydennys- ja muutokoulutuksen osalta kuin olemassa olevan tutkinto- ja muun tarjonnan osalta. Tuodaan esille sosiaali- ja terveysalan koulustarjonnan mahdolliset alueelliset puutteet ratkaisuehdotuksineen. Selvitetään alalle palaavien osaamisen kehittämistarpeita. Tarkastellaan koulustarjonnan ja sen sisältöjä suhteessa uudistettuihin tehtävien sisältöihin ja urapolkuun.
- Täydennetään jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia ja osaamisen täydentämistä (mm. pienet osaamiskokonaisuudet) suhteessa osaamiskapeikkoihin ja urapolkuun. Peilataan osaamis- ja täydennyskoulutuksen tarpeita mm. uudistuviin ammatillisen koulutuksen sote-alan tutkinnon perusteisiin.
- Integroidaan koulutuspolkujen kehittäminen Eloisan omana työnä toteuttamaan urapolkumalliin. Tuloksena eteläsavolainen koulutus- ja urapolkumalli.
- Visualisoidaan ja viestitään alueen uudistetut osaamis- ja koulutuspolut
- Toteutetaan tiedotus- ja viestintätoimenpiteitä hyödyntäen mm. Savostamo.fi-sivustoa viestintäkanavana.

- XAMK toteuttaa ja pilotoi yhteensä 6 kappaletta täydennyskoulutuksia (2 op./kokonaisuus) hyvinvointialueen tarpeisiin. Koulutusten teemat: 1. Osaamisen ennakointi, 2. Osaamisen johtaminen, 3. Monimuotoisen työyhteisön johtaminen, 4. Tekoäly sotealalla, 5. Mitä eri sote-alan ammattiteissa saa tehdä? - Lainsäädäntö ja tutkintojen sisällöt, 6. Miten johdan omaa ammatillista uraani? Työntekijäosaaminen, itsensä johtaminen ja oman ammatillisen osaamisen kehittäminen.
- Koulutusten teemat on valittu yhteistyössä Xamkin jatkuvan oppimisen ja sotealan asiantuntijoiden sekä hyvinvointialueen hoitotyön johdon kanssa, ja ne on suunniteltu tukemaan erityisesti työelämän muutosta ja tulevaisuuden osaamistarpeita.
- Koulutukset on suunnattu pääsääntöisesti työssä oleville amk-tutkinnon suorittaneille (sairaanhoitajat, sosionomit, fysioterapeutit) ja yksiköiden esihenkilöille, mutta ne ovat avoimia myös muille sote-alalla työskenteleville.
- Osaamisen kehittämällä tuetaan koulutus- ja urapolkumallin toteuttamista. Koulutukset suunnitellaan, toteutetaan ja pilotoidaan sekä hankkeen asiantuntijoiden että tarvittaessa ulkopuolisten ostopalveluina hankittavien asiantuntijoiden toimesta.
- Xamk toteuttaa eteläsavolaisen koulustarjonnan ja -polun kokonaisuuden koonnin ja visualisoinnin. Viestinnässä hyödynnetään Koulutusportti-hankkeessa kehitettyä Savostamo-ilmettä ja sivustoa.

- Esedu kehittää joustavia jatkuvan oppimisen ja osaamisen kohottamisen malleja ja täydentävää koulustarjontaa ja pilotoi niitä yhdessä työelämän kanssa. Osaamista kehitetään mm. lyhyiden täsmäkoulutusten kautta työelämän tarkentuvien osaamistarpeiden mukaan. Hankkeessa kehitetään 4-5 koulutusta, jotka voivat olla esim. ruokailutilanteissa avustaminen, ulkoilutilanteissa avustaminen, arkityöntekijän koulutus, muistioireinen asiakas. Esedu ohjaa eri taitotasolla olevia henkilöitä sosiaali- ja terveysalan avustaviin tehtäviin koulutusten kautta, kehittäen samalla portaittaisen siirtymisen ja työelämän tehtävissä edistymisen polkuja.

- Samiedu suunnittelee ja pilotoi työelämässä olevien ja alalle palaavien täydennyskoulustarpeisiin kolme koulutusta yhteistyössä työelämän ja erityisesti hyvinvointialueen kanssa. Koulutustuotteiden teemoja ovat hoiva- ja hoitotyön osaamisen päivittäminen ja syventäminen tämän päivän vaatimusten mukaiseksi, hyvinvointitekniologia sekä työyhteisöjen moninaistuminen.

TP 2 TEHTÄVÄNKUVIEN MUOTOILU (koordinointivastuu Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa)

- Tarkastellaan sote-alan eri ammattiryhmien ja eri tutkinnon suorittaneiden henkilöiden tehtäväkuvia ja osaamista sekä tehdään tarvittavaa tehtävien uudelleenmäärittelyä tai -muotoilua hyvinvointialueen ja alueen sote-alan koulutusta järjestävien oppilaitosten yhteistyössä.
- Benchmarkataan (mm. Hollanti) asteittain työelämään siirtymisen malleja ja sovitetaan niiden toteutusta työtehtäviin. Malleilla tavoitellaan osaamisen kehittämistä asteittain, joissa esim. eurooppalaisella

koulutustasolla 1 on mahdollista sijoittua soten avustaviin työtehtäviin ja edetä joustavasti osaamisen ja kielitaidon kehittyessä vaativimpiin työtehtäviin.

- Tunnistetaan osaamiskapeikat ja mahdolliset sosiaali- ja terveysalan koulutustarjonnan puutteet ratkaisuehdotuksineen.
- Etelä-Savon hyvinvointialue vastaa yhteiskehittämisen työpajojen järjestämisestä.

TP 3 KOULUTUS- JA OSAAMISTARPEIDEN YHTEISTYÖ- JA ENNAKOINTIMALLI (koordinoituvastuu XAMK)

- Kootaan olemassa oleva ennakoititieto ja tiedon lähteet sekä käytettävissä oleva muu ulkoinen ja sisäinen data mukaan lukien tekoälysovellusten tuottama tieto.
- Verkostoidutaan ja benchmarkataan muilla hyvinvointialueilla tehtyä koulutusorganisaatioiden ja hyvinvointialueiden yhteistä osaamisen ennakoitityötä
- Kehitetään ja testataan mallia kerätä hyvinvointialueen eri yksiköiden arvio osaamisen poistumasta ja osaamistarpeista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, koostetaan kokonaiskuva. Analysoidaan koottu aineisto ja yhdistetään se olemassa olevaan trenditietoon
- Systematisoidaan ennakoititiedon analysointi ja johtopäätösten tekeminen luomalla yhteistoiminnan rakenne, alustat ja vuosikello. Kehitetään ja pilotoidaan malli jatkuvaan vuoropuheluun hyödyntäen niin digitaalisia alustoja kuin kasvokkaisia foorumeita (2krt/ vuosi), joissa tuodaan keskeiset toimijat yhteisen tiedon ja ymmärryksen äärelle. Otetaan huomioon Etelä-Savon maakuntaliiton eSavo ennako- ja Punos-hankkeissa tehty ennakoiti- ja kohtaantoforumitoiminta. Vuoropuheluun kutsutaan myös yksityisiä sote-palvelujen tuottajia.
- Kuvataan ja levitetään mallia systemaattiseen ennakoititiedon analysointiin ja johtopäätöksien tekemiseen, jatkuvaan vuoropuheluun sekä osaamisvajeiden täydentämiseen ennakoivasti.
- Kehitetään ja pilotoidaan sote-alan osaamisen ennakoitiin liittyvä koulutus
- Xamk kehittää ja pilotoi 2 op:n sotealan osaamisen ennakoitokoulutuksen, jonka kohderyhmänä on koulutusorganisaatioiden henkilöstö, Eloisan yksiköiden esihenkilöt sekä yksityiset sosiaali- ja terveysalan palveluntarjoajat Etelä-Savossa.

Lisätietoja hakemuksesta

KOHDERYHMÄ JA OSALLISTUJAT

Kohderyhmänä ovat hyvinvointialueen ja koulutusorganisaatioiden henkilöstöt ja yksiköiden esihenkilöt sekä alalla jo työskentelevät osaamistaan täydentävät tai kehittävät sote-alan ammattilaiset ja alalla opiskelevat. Hankkeeseen arvioidaan osallistuvan 369 henkilöosallistujaa. Osallistujien pääpaino (291) on työssä olevissa.

TULOKSET

Eri koulutuksenjärjestäjien ja hyvinvointialueen yhteistyöllä on luotu Etelä-Savoon hoito- ja hoiva-alan osaamisen kehittämisen kokonaisuus, joka koostuu koulutus- ja osaamistarpeiden ennakoitimallista, tarpeita vastaavasta koulutustarjonnasta ja työelämälähtöisistä toteutustavoista sekä sote-alan urapolkumallista.

- Suunniteltu ja pilotoitu työelämälähtöisiä (sisällöt ja toteutus) koulutuksia sotealalle: XAMK: 6 koulutusta (2op/kpl), Esedu: 4-5 koulutusta, Samiedu: 3 koulutusta
- Koulutusten kautta 169 osallistujaa saa ammattipätevyyden, joka lisää heidän osaamistaan ammatissa. Lisäksi 20 osallistujaa sijoittuu koulutukseen, 50 työelämään ja 10 ryhtyy työnhakuun.
- Systemaattinen osaamisen ennakoiti- ja yhteistyömalli, osaamiseksi- ja yhteistyömäinen toimintatapa (kuvaus, vuosikello, digitaalinen alusta)
- Koulutuspolut ja eteläsavolainen koulutus- ja urapolkumalli (kuvaus ja visualisointi)
- Kartoitus maakunnan sote-alan koulutusmahdollisuuksista (raportti ja viestintätoimenpiteet)
- Malli ja kokonaiskuva hyvinvointialueen eri toimialojen osaamisen poistumasta ja osaamistarpeista (mallin kuvaus, raportti)
- Selvitys mahdollisista alueellisista puutteista tutkintokoulutuksessa ratkaisuehdotuksineen (selvitys)
- Visualisoitu ja viestitty alueen koulutuspoluista (visualisoinnit, mediaosumat)
- Muotoiltu soten eri ammattiryhmien tehtävänkuvia työtehtävätasolla (raportti)

RAHOITUS

Hankkeen rahoitus koostuu toteuttajaorganisaatioiden omarahoituksesta.

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	686 878	686 878	0
2 Matkakustannukset	0	0	0
3 Muut kustannukset	0	0	0
4 Ostopalvelut	0	0	0
Flat rate 40 %	274 753	274 753	0
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	0
6 Kertakorvaus hankkeen tuotokset	0	0	0
Nettokustannusarvio yhteensä	961 631	961 631	0

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	769 304	769 304	80 %
2 Omarahoitus: kuntarahoitus	51 480	51 480	5 %
2 Omarahoitus: muu julkinen rahoitus	140 847	140 847	15 %
2 Omarahoitus: yksityinen rahoitus	0	0	0 %
3 Ulkoinen kuntarahoitus	0	0	0 %
4 Ulkoinen muu julkinen rahoitus	0	0	0 %
5 Ulkoinen yksityinen rahoitus	0	0	0 %
Rahoitussuunnitelma yhteensä	961 631	961 631	100 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.2. Uutta osaamista työelämään.

Hankkeessa kehitetään sosiaali- ja terveysalan henkilöstön jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia ja työelämän tarpeisiin perustuvaa osaamista. Uudenlaiset työn ohella tapahtuvat, monimuotoiset osaamisen kehittämisen tavat mahdollistavat henkilöstön opiskelun työvoimapulasta kärsivällä alalla.

Hanke vahvistaa alueen sote-alan koulutuksen järjestäjien ja työelämän yhteistyötä ennakkointityössä ja tarvelähtöisten koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa. Toimijoiden yhteistyön avulla pystytään tunnistamaan osaamiskapeikat, mahdolliset koulutustarjonnan puutteet ja hakemaan niihin ratkaisuja täydentävien koulutusten kautta.

Hankkeessa parantaa koulutuksen osuvuutta, tarjontaa ja laatua huomioiden sote-alan uudet osaamis- ja kehitystarpeet. Koulutusorganisaatioiden ja hyvinvointialueen yhteiskehittämisellä ja osaamisen kehittymistä tukevien urapolkujen avulla pyritään turvaamaan osaavan työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä alueella.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 15.5.2023

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous 30.5.2023

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 14.9.2023

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmä 28.9.2023

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä